04/01/2021

И ми недостојни не ућутасмо

Прошло је пуних дванаест мјесеци од када су Дурмиторци узвукнули први пут ,,Не дамо светиње”. Година дана од када су до тада још увијек несигурни, збуњени, уплашени и на бројне неправде навикнути горштаци изашли на улице малог града под Дурмитором и ту су остали до краја, показавши да су кадри ,,на страшноме мјесту постојати”. Саборна црква Светог Преображења у Жабљаку постала је светилиште око којега су се сваког четвртка и недеље окупљале цијеле породице, ђедови са унуцима, млади и заљубљени парови, дјечица са иконама у рукама, али и старци и старице у позним годинама који су осјећали да је ово још једна њихова битка, можда и одсудна, битка за њихове потомке, да би знали сјутра њихови унуци ко су, чији су и одакле су.

Усрдно је овај народ притицао на молебне Богородици и вапио из дубиине душе да се Владичица сажали на њих, као њихова једина нада, да им помогне да одбране своје светиње. Треперили су људи као свијеће на

молебнима који су се служили у нашем храму, молећи се Богу и Мајци Богородици да им сачувају оно што им је најсветије. А светиња је за њих имала вишеструко значење. Када су говорили ,,не дамо светиње", то је значило да не дају доста тога. Тим покличем поручили су да не дају своју Свету саборну и апостолску цркву, да не дозвољавају да им било ко подрива канонско јединство њихове Српске православне цркве, да не дају своју Митрополију црногорско-приморску и Епархије будимљанско-никшићку и милешевску, да не дају цркве и манастире на добош, да не дају светињу породице и предачко предање, да не дају гробове својих предака и своју крсну славу, да не дају своје Светосавље и Пећки трон.

А након што би свештеник изговорио ,,У миру изиђимо" у порти цркве би се формирала најљепша и најдостојанственија поворка и колона коју је овај град икада видио. Кренула би ЛИТИЈА, а литије су обиљежиле наше дане. И као што наша пјесникиња Десанка Максимовић у својој пјесми о литијама каже:

"О Боже помози и мене
што не знам светаца житије
и не познајем тропаре
ни побожне песме литије"

Управо тако су се из дана у дан окупљали наши суграђани, без разлике, не марећи за то што можда и не знају најбоље тропаре и житије као неки, знали су да бране нешто вриједно и то је било довољно.

И од прве, по броју учесника можда скромне, али ништа мање вриједне литије, дошли смо до тренутка када се улицама Жабљака шетало безмало па и хиљаду људи. Обишле су слике са Жабљака свијет. Призори људи завејаних од снијега, који кроз мећаву носе иконе, крстове и црквене барјаке постали су синоним борбе за светиње. Дивили су се нашој издржљивости људи из свих крајева, стизале су нам поруке подршке са свих меридијана.

Заиста је био прави благослов бити учесник једног до тада у историји Црне Горе невиђеног догађаја. Дурмитор је у данима литија био Гора Таворска. Имали су Дурмиторци ту част да два пута на чело на њихове литије стане Владика Јоаникије. Жабљачке улице су благословене моштима превлачких мученика, јастуком и наруквицом Светога Василија, мирисао је Жабљак на тамјан којим је наш свештеник кадио улице.

И када је епидемија вируса корона прекинула литије, једна слика ће остати огледало наше борбе. Слика нашег пароха који сам, са кандилом и крстом у

руци кади наше улице и моли се за здравље наших сугрђана.

На литијама су се Дурмиторци срели сами са собом после дуго година, срели су се са својом традицијом, обичајима, срели су се са својим прецима. Величанствено је било посматрати дјечицу од од три, четири године како у својим маленим ручицама носе иконе и како искрено и дјетиње узвикују ,,Не дамо светиње". А колико је што кажу Дурмиторци био ,,луч догорио до ноката" најбоље показују слике људи, који су у деветој деценији живота, са штапом у руци корачали раме уз раме уз жабљачку омладину, оличени у лику Наода Вуковића, скоро па деведесетогодишњег старца, који није пропуштио ниједну литију и којем су се ових дана о. Миливоје Јововић, парох жабљачки, и Хаџи Светомир Шљиванчаним, предсједник Црквене Општине Жабљак, захвалили пригодним поклоном. Наод је са својих скоро па деведест година показао шта значи борити се за најузвишеније циљеве и идеале. Овакве прилике се човјеку можда пружају само једном у животу.

Величанствен је био Жабљак тих ,,литијских" дана. Украшен најљепшим иконама, крстовима, црквеним барјацима и заставама у бојама црногорске народне ношње. Тај жабљачки свијет појавио се над јазовима, расколима и понорима који су тих дана пријетили Црној Гори. Предвођени нашим свештенством мјесецима смо на улицама Жабљака држали час демократије, толеранције и борбе за грађанске слободе. Показали смо се како се бори достојанствено за своја права, без иједног инцидента, без иједне ружне ријечи упућене било коме. У одбрани права своје цркве која су свуда и свиме гарантована, а која су тих дана у Црној Гори била угрожена као никада до тада , одговорили смо молитвом и заједништвом.

За народ Црне Горе и Дурмитора тих дана су приношене молитве свуда. И не чуди ако се узме у обзир да су двојица данашњих владика у нашој Цркви ближим или дањим поријеклом везани за дурмиторски крај, да у нашој Цркви битише свештенство и монаштво које је рођено на обронцима Дурмитора. А када се све то узме у обзир, побједа овога народа је била неминовна. А то што смо ми учесници литија побиједили, не значи да смо никога поразили, нити нам је то била намјера. Поразили смо безбожнички, анти православни, анти црногорски и анти српски закон, а никако наше рођаке, комшије, пријатеље и кумове.

И као што рекосмо у молебну Пресветој Богородици ,,да ми недостојни нећемо ућутати", заиста нијесмо ућутали. Били смо гласнији него икад и те наше гласове је чуо Онај који је требао да их чује. Оставили смо свједочанство о јединственој саборности, опомени, отпору, побуни против

закона који је желио да превјери оно у шта се вјековима вјерује.

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!
ЦРНА ГОРА СЕ РОДИ! ВАИСТИНУ СЕ РОДИ!

Радош Жугић

учесник литија и предсједник Црквеног одбора села Новаковићи код Жабљака

Извор: Епархија будимљанско-никшићка

— mitropolija.com